

**Pasludināts spriedums lietā par tiesnešu atalgojuma samazināšanu un atalgojuma
maksimālo apmēru**

Šodien, 22. jūnijā, Satversmes tiesa ir pasludinājusi spriedumu lietā Nr. 2009-111-01 „Par likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta otrā teikuma un 20. punkta otrā teikuma (2009. gada 16. jūnija redakcijā), un 20. punkta trešā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 83. un 107. pantam”.

Lietā tika skatīts jautājums par tiesnešu amatalgas samazināšanu par 15 % (no 2009. gada 1. jūlija) un par 27 % (no 2010. gada 1. janvāra), kā arī par atalgojuma maksimālā apmēra ierobežojumu, proti, tiesneša atalgojums nevar pārsniegt Ministru prezidenta atalgojumu.

Satversmes tiesa secināja, ka šobrīd tiesnešu atalgojuma samazinājums nav samērīgs, neatbilst tiesiskās paļāvības principam, solidaritātes principam un varas dalīšanas principam.

Taču tiesa ņēma vērā taisnīguma principu, kas prasa līdzsvarot sabiedrības intereses. Apstrīdēto normu atcelšana šobrīd būtiski apdraudētu budžeta stabilitāti un tādējādi visas sabiedrības labklājību. Vienlaikus tiesa konstatēja, ka spriedumā norādīto pārkāpumu novēršanai likumdevējam būtu nepieciešams laiks. Turklāt saskaņā ar 2010. gada 18. janvāra spriedumu lietā Nr. 2009-11-01 2011. gada 1. janvārī spēku zaudē normas par tiesnešu atalgojuma iesaldēšanu, un tādējādi procentuālais samazinājums tiks noteikts no atalgojuma, kas aprēķināts saskaņā ar likumā noteikto koeficientu. Šāds, terminēts procentuāls samazinājums ir uzskatāms par solidāru.

Tādēļ Satversmes tiesa noteica, ka tiesnešu atalgojuma samazinājums atbilst Satversmei, ja no 2011. gada 1. janvāra atalgojumu rēķina saskaņā ar likuma „Par tiesu varu” 119.1 pantu, tas it, saskaņā ar Satversmes tiesas 2010. gada 18. janvāra spriedumu.

Izvērtējot tiesnešu atalgojuma pielīdzināšanu Ministru prezidenta amatalgai, tiesa secināja, ka gan Ministru prezidenta kandidāta izraudzīšana, gan Ministru prezidenta apstiprināšana, gan viņa pilnvaru termiņš un atalgojums var būt politiskās izvēles jautājums, tāpēc ir pieļaujams tas, ka Ministru prezidenta atalgojums tiek noteikts brīvi,

bez izvērtēšanas. Savukārt šāda, tikai uz likumdevēja politisko gribu balstīta tiesnešu atalgojuma noteikšana ir pretrunā ar varas dalīšanas un tiesu neatkarības principu.

Lemjot par tiesnešu atalgojuma maksimālā apmēra ierobežojumu, tiesa citastarp norādīja, ka šāda norma veidos situāciju, kad par dažādu darbu tiks maksāts vienāds atalgojums, proti, vienādu atalgojumu saņems dažādas kvalifikācijas un dažāda līmeņa tiesu un tiesneši. Šāda situācija neatbilst vienlīdzības principam. Tādēļ Satversmes tiesa atzina normu par tiesnešu atalgojuma maksimālo apmēru par neatbilstošu Satversmes 1. pantam un spēkā neesošu no 2011. gada 1. janvāra.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas ir stājies spēkā pasludināšanas brīdī. Spriedums tiks publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”. Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274